iuventa

Slovenský inštitút mládeže

Slovak Youth Institute

Výročná správa 2008

Úvod	4
Vzdelávanie a školenia	5
Grantové programy	9
Prieskumy a výskumy	11
Podpora talentovanej mládeže	13
Legislatíva a mládežnícka politika	16
Výchova k ľudským právam	17
Informácie pre mládež	18
Medzinárodná spolupráca	19
Uznanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou	21
Partnerstvá a spoločné projekty	22
Výzvy pre rok 2009	23
Zaujímavé čísla a informácie z IUVENTY za rok 2008	24
Financovanie IUVENTY v roku 2008	25
Kontakt	26

Úvod

IUVENTA je príspevková organizácia Ministerstva školstva Slovenskej republiky a hlavným cieľom jej aktivít je rozvoj a skvalitňovanie práce s mládežou a politiky voči mládeži v súlade s národnými koncepčnými materiálmi.

IUVENTA

- ✓ vzdeláva, metodicky usmerňuje a poskytuje informácie,
- ✓ podporuje rozvoj výskumu v oblasti mládeže a pripravuje vlastné výskumné projekty,
- ✓ podporuje prácu s talentovanou mládežou (predmetové olympiády a postupové súťaže),
- ✓ zabezpečuje grantové programy Ministerstva školstva (ADAM), projekty Európa v škole a Talent v akcii;
- ✓ je Národnou agentúrou programu Európskej únie Mládež v akcii,
- ✓ je sídlom Eurodesku – Európskej informačnej siete pre mládež a pracovníkov s mládežou.

Cieľové skupiny

- ✓ dobrovoľní a profesionálni pracovníci s mládežou,
- ✓ mládež, mladí vedúci, mládežnícki vedúci a vedúci neformálnych skupín mládeže,
- ✓ pedagogickí zamestnanci škôl a školských zariadení,
- ✓ žiaci základných a stredných škôl,
- ✓ zamestnanci samospráv, zodpovední za mládež,
- ✓ výskumníci a doktorandi z oblasti výskumu mládeže.

Témy a priority aktivít

- ✓ participácia mládeže na živote školy, obce a regiónu,
- ✓ mládežnícke dobrovoľníctvo,
- ✓ výchova k ľudským právam,
- ✓ neformálne vzdelávanie v práci s mládežou,
- ✓ zapojenie mladých ľudí s nedostatkom príležitostí do spoločnosti.

Vzdelávanie a školenia

Vzdelávacie aktivity sú jednou z kľúčových oblastí aktivít IUVENTY. Keďže oblasť práce s mládežou je mimoriadne rôznorodá, aj rozpätie tém vzdelávacích aktivít v roku 2008 tomu zodpovedalo.

Hlavný dôraz bol kladený na témy participácia mládeže, dobrovoľníctvo, podpora aplikantov v grantových programoch, ktoré administruje IUVENTA a všeobecná podpora práce s mládežou. Ďalšie vzdelávacie aktivity boli realizované v rámci ďalších tém ako výchova mládeže k ľudským právam, uznanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou, práca s talentovanou mládežou a i. Informácie o týchto vzdelávacích aktivitách nájdete v príslušnej časti tejto publikácie.

Participácia mládeže

Aktívna účasť mladých ľudí na veciach verejných sa buduje na rôznych úrovniach, v rôznom veku a rôznych prostrediach. Aj preto sa v aktivitách IUVENTY nájde niekoľko typov vzdelávacích aktivít zameraných na participáciu mládeže.

Vzdelávanie pre koordinátorov žiackych školských rád

Od roku 2003 sa rozvíja na školách fungovanie žiackych školských rád (ďalej ŽŠR). Kľúčovým faktorom ich úspechu je práve osoba koordinátora. Vzdelávací modul pre koordinátorov ŽŠR je akreditovaný na MŠ SR a poskytuje 32 hodinové vzdelávanie s prierezovými

témami ako vznik a založenie rady, koordinácia a vedenie študentov, rozvoj kompetencií členov ŽŠR a i. V roku 2008 sa školenia zúčastnilo 126 učiteľov zo stredných škôl Slovenska.

Vzdelávanie pre pracovníkov samospráv – PARTNERSTVO

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže rozbehla v roku 2008 v spolupráci so Združením miest a obcí Slovenska projekt PARTNERSTVO, ktorý sa zameriava na podporu a rozvoj moderných miestnych mládežníckych politík uvádzajúcich do praxe priority stanovené na európskej aj národnej úrovni. Vzdelávanie pozostáva zo štyroch školení, samoštúdia a realizácie priamych aktivít s cieľovými skupinami pod supervíziou lektorov a vybraných expertov podľa potrieb účastníkov. Vzdelávania sa zúčastňuje skupina pracovníkov s agendou mládeže zo 17 samospráv. V roku 2009 vyvrcholí vzdelávanie študijnou návštevou vo Švédsku a záverečným stretnutím. Po krátkej evalvačnej fáze sa rozbehne druhé kolo školenia s ďalšími záujemcami.

Vzdelávanie k participácii na veciach verejných

Krátkodobé vzdelávanie pre pracovníkov samospráv umožnilo vzdelávanie k participácii na veciach verejných. Počas workshopu získalo 114 pracovníkov samospráv základné informácie o najdôležitejších témach v oblasti štátnej aj európskej politiky voči mládeži, mali možnosť preniknúť do teórie mládežníckej participácie a dozvedeli sa o aktuálnych možnostiach získania finančnej podpory aj ďalších príležitostiach v oblasti vzdelávania. Workshopy sa uskutočnili v deviatich mestách Slovenska.

Školenie k európskemu občianstvu

Téma európske občianstvo sa prelína takmer všetkými podpornými aktivitami v rámci programu Mládež v akcii. Možnosti rozvoja európskeho občianstva v projektoch Mládež v akcii sa pokúsili podrobnejšie pomenovať v košickom regióne, kde sa v spolupráci s Regionálnym centrom mládeže uskutočnilo krátkodobé vzdelávanie pre 33 mládežníckych vedúcich.

Vzdelávanie mladých lídrov

V Trenčianskom kraji sa uskutočnilo trojfázové vzdelávanie pre 36 mladých aktivistov vo veku od 15 – 17 rokov s cieľom rozvinúť ich kompetencie pri vedení skupín svojich rovesníkov. Okrem tréningu v oblasti kompetencií získali aj podrobný návod, ako využiť program Mládež v akcii pre svoje ďalšie aktivity a rozvoj.

Vzdelávanie mladých rómskych lídrov

Dlhodobé vzdelávanie v oblasti práce s rómskou mládežou na národnej i medzinárodnej úrovni je určené mladým rómskym lídrom a pracovníkom s rómskou mládežou s cieľom rozvinúť a upevniť schopnosti mladých ľudí pri príprave a realizácii mládežníckych aktivít priamo v rómskej komunite. Vzdelávanie je rozdelené do troch fáz: úvod do projektového riadenia a príprava miestnej iniciatívy; rozvoj mobility rómskej mládeže a príprava medzinárodnej mládežníckej výmeny; rozvoj dobrovoľníctva rómskej mládeže na miestnej i medzinárodnej úrovni. Vzdelávací program bol spustený na jeseň 2008 informačnými seminármi v spolupráci s ďalšími partnermi – Osvetovým centrom Rómov, Nadáciou otvorenej spoločnosti. Jeho ukončenie sa predpokladá v roku 2010. Vzdelávania sa dlhodobo zúčastňuje 16 mladých mládežníckych vedúcich.

Mládežnícke dobrovoľníctvo

Na Slovensku neexistuje jednotná právna úprava dobrovoľníctva, napriek tomu je práve na týchto ľuďoch – dobrovoľníkoch - postavená drvivá väčšina práce s mládežou. Vzdelávanie v tejto oblasti však dlhodobo absentovalo. IUVENTA v roku 2008 rozbehla vzdelávanie pre koordinátorov dobrovoľníkov a naďalej pokračovala s aktivitami spojenými s podporou a rozvojom Európskej dobrovoľníckej služby programu Mládež v akcii.

Vzdelávanie pre koordinátorov dobrovoľníkov

Dvojstupňové vzdelávanie pre koordinátorov dobrovoľníkov sa skladá z dvoch častí. Prvá časť pod názvom APETIZÉR je zameraná na predstavenie a úvod do témy dobrovoľníctva mládeže. Druhou, nadstavbovou časťou, je vzdelávanie KOTVA, ktoré sa bližšie venuje práci koordinátorov dobrovoľníkov. Úlohou oboch vzdelávacích modulov je vybudovať sieť koordinátorov dobrovoľníkov v práci s mládežou na Slovensku. V roku 2008 sa týchto vzdelávaní zúčastnilo 59 pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich.

Vzdelávanie k Európskej dobrovoľníckej službe

Európska dobrovoľnícka služba je jeden z hlavných programov, ktoré finančne podporuje program Mládež v akcii. V rámci prípravy rôznych subjektov sa organizuje špecializované vzdelávanie. Podpora dobrovoľníkov, ktorí odchádzajú do zahraničia nazývame tzv. predodchodové školenie. Zahraničným dobrovoľníkom, ktorí pôsobia v slovenských organizáciách je poskytnuté školenie so základnými informáciami o projekte a o živote na Slovensku hneď po ich príchode; v polovici projektu majú možnosť stretnúť sa na hodnotiacom stretnutí so svojimi kolegami, školiteľmi a pracovníkmi Národnej agentúry. Druhou formou podpory je vzdelávanie zástupcov, ktoré majú záujem o hosťovanie zahraničných alebo vysielanie slovenských dobrovoľníkov. Zároveň majú možnosť získať akreditáciu na vysielanie alebo hosťovanie. Menšie vzdelávacie aktivity sa robia aj na úrovni regiónov v rámci školiacich aktivít regionálnych konzultantov. Vzdelávacích aktivít s témou Európska dobrovoľnícka služba sa zúčastnilo 196 záujemcov.

Podpora aplikantov v grantových programoch

Administrácia grantových programov je nielen o prerozdeľovaní finančných prostriedkov. Aby boli správne a efektívne využité a aby sa zároveň dosiahli očakávané výsledky, je dôležité poskytnúť mnohostrannú podporu na všetkých úrovniach a cez rôzne formy: najčastejšie sú to informačné dni, konzultácie ale aj špecializované vzdelávacie aktivity.

„Nalieváreň" v programe ADAM

Školenia tzv. „Nalievárne" majú za cieľ oboznámiť účastníkov so základmi projektového manažmentu, podmienkami finančného zúčtovania projektov a poskytnúť im inštrukcie k napísaniu a skvalitneniu záverečnej obsahovej a finančnej správy. Školenie tak prispieva ku kvalitnému priebehu projektov podporených v programe ADAM a taktiež prispieva k eliminácii problémov pri realizácii projektov.

„Nalieváreň" v programe Mládež v akcii

Účastníkmi týchto typov školení sú väčšinou prvoaplikanti – mladí vedúci alebo mládežnícki aktivisti – s cieľom zapojiť práve mladých ľudí do všetkých fáz života projektu. V priebehu školenia dostanú účastníci informácie o zmluve a záverečnej správe, úvodnú inštruktáž do projektového manažmentu a riešenia problémov, fundraisingu, propagácii a evalvácii projektu ako trvalú a neodmysliteľnú súčasť každého dobrého projektu.

Celkovo sa Nalievárni v roku 2008 zúčastnilo 112 mladých účastníkov schválených projektov.

Informačno-metodické semináre k programom administrovaným IUVENTOU

Informačno-metodické semináre programu ADAM sú zamerané na aktuálne vyhlásené výzvy k programu ADAM. Tieto semináre kladú dôraz na informácie a metodiku k cieľom výzvy, prepojenie cieľov výzvy na štátnu politiku voči mládeži a podporu pri vypĺňaní žiadosti o podporu projektu. Obsahom sú aj diskusie na objasnenie otázok k rozpočtom projektov. Cieľovou skupinou takýchto seminárov boli zástupcovia všetkých typov mimovládnych organizácií, škôl, centier voľného času a neformálnych skupín.

Vzdelávacie aktivity zamerané na zvyšovanie kvality projektov v rámci programu Mládež v akcii sa realizovali aj v regiónoch Slovenska. Celkovo sa týchto podporných aktivít zúčastnilo 225 záujemcov. Mnohí z nich boli aj neúspešní aplikanti, ktorí sú zvlášť podporovaní k opätovnému podaniu projektov a aktívnej práci na zvyšovaní kompetencií pri spracovaní a realizácii projektov.

Všeobecná podpora práce s mládežou

Vzdelávacie aktivity v tejto tematickej oblasti sa menia na základe aktuálnych potrieb pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich z praxe. V minulých rokoch to boli napr. Školenie pre animátorov medzinárodných mládežníckych aktivít, Výtvarná netradične a pod.

Jazykový kurz k problematike práce s mládežou

Na Slovensku ešte stále cítiť nedostatok jazykových zručností pri realizácii medzinárodných mládežníckych projektov. Práve na medzinárodné aktivity je dostatok finančných prostriedkov prostredníctvom programu Európskej únie Mládež v akcii. Jazykový kurz bol zameraný na základné komunikačné zručnosti v témach ako prezentácia organizácie, mesta, regiónu, štátnej aj miestnej politiky voči mládeži, riešenie problémov, facilitácia diskusie a evalvačné aktivity. Kurzu sa zúčastnilo 15 potenciálnych vedúcich skupín z prešovského regiónu.

Školenie školiteľov

IUVENTA od roku 2000, kedy po prvý krát začala spolupráca s Britskou radou pri príprave a neskôr aj realizácii školenia školiteľov pre pracovníkov s mládežou, neustále upravuje a prispôsobuje vzdelávací modul podľa aktuálnych potrieb slovenskej mládežníckej scény. Školenie je akreditované na Ministerstve školstva a ponúka možnosť záujemcom zdokonaliť sa nielen v školiteľských zručnostiach, ale aj v aplikácií týchto zručností na školenia v oblasti práce s mládežou (participácia, dobrovoľníctvo, projektový manažment a pod.). Školenie pozostáva zo 63 hodín výuky a súčasťou je realizácia cvičných školiacich aktivít pod supervíziou skúsených školiteľov. Školenia sa zúčastnilo 30 potenciálnych školiteľov.

Školenia k projektovému manažmentu

Administrácia grantových programov ADAM a Mládež v akcii poukázala na dlhodobý nedostatok zručností aplikantov v oblasti projektového manažmentu. Jednodňových workshopov sa zúčastnilo 212 záujemcov. V obsahu školenia boli témy: vízia a poslanie mládežníckych organizácií ako východisko projektu, intervenčná logika ako základný nástroj prípravy projektov (metodika EÚ), monitoring projektu a medializácia a informácia o grantových programoch zameraných na mládež a prácu s mládežou. Školenie sa realizovalo vo všetkých krajoch Slovenska.

Evalvačné stretnutia a semináre

KAMBEK

Možnosť zhodnotiť svoj projekt a podeliť sa o svoje skúsenosti dostávajú účastníci projektov v rámci programu Mládež v akcii na aktivite KAMBEK. Okrem klasického zhodnotenia priebehu sú účastníci aktivity vedení k uvedomeniu si vzdelávacích aspektov projektu, získaniu nových zručností, schopností a kompetencií, analýze rôznych aspektov projektu z pohľadu téma ako aktívna participácia a i. Účastníci sú tiež podporovaní k pokračovaniu svojich aktivít v rámci iných aktivít programu Mládež v akcii.

Hodnotiace stretnutie účastníkov, ktorí boli vyslaní na medzinárodné aktivity je už pravidelnou súčasťou plánu školiacich aktivít Národnej agentúry programu Mládež v akcii. Každoročne odchádza na študijné návštevy, semináre alebo školenia takmer 30 pracovníkov s mládežou. Je dôležité, aby ich skúsenosti a nadobudnuté kontakty nezostali nevyužité, a tak v priebehu stretnutia sú podporovaní v tvorbe projektových námetov, nápadov alebo iných následných aktivít aj mimo programu.

Grantové programy

IUVENTA v roku 2008 zabezpečovala dva programy, ktoré poskytujú dotácie a finančné príspevky na projekty a aktivity v oblasti práce s mládežou: program Európskej únie Mládež v akcii a grantový program Ministerstva školstva SR ADAM.

Program Európskej únie Mládež v akcii

Od roku 2008 je výberová komisia tvorená na základe verejnej výzvy. Podľa prejaveného záujmu a profesijných životopisov bolo vybraných 10 členov výberovej komisie, ktorí boli zaškolení v oblasti projektového manažmentu programu EÚ Mládež v akcii. Konzultácie k projektom zabezpečili zamestnanci IUVENTY – Oddelenie mobility mládeže.

IUVENTA tiež realizovala regionálne, národné a medzinárodné školiace aktivity v súlade s pracovným plánom pre rok 2007 a 2008 schváleným Európskou komisiou.

Šírenie informácií o programe Mládež v akcií prebiehalo rôznymi kanálmi. IUVENTA využila propagačný spot k programu poskytnutý Európskou komisiou, ktorý bol vysielaný v 26 regionálnych televíziách.

IUVENTA vytvorila sieť regionálnych konzultačných centier programu Mládež v akcii (RKC) na základe verejnej výzvy. Prejavený záujem podnietil vytvorenie 10 regionálnych konzultačných centier, z toho jedno špecializované pre prácu s rómskymi komunitami. RKC pracujú na základe zmluvy s IUVENTOU a schváleného plánu práce pre kalendárny rok.

Programy ADAM

sú programy finančnej podpory aktivít detí a mládeže Ministerstva školstva Slovenskej republiky na roky 2008 – 2013.

S ohľadom na rôznorodosť oblastí podpory i samotných aktivít sa program ADAM štrukturálne delí na tri časti:

ADAM 1 – Podpora systematickej práce s mládežou
ADAM 2 – Podpora projektovej činnosti zameranej na rozvoj práce s mládežou
ADAM 3 – Podpora sieťovania subjektov zastupiteľských štruktúr na národnej a krajskej úrovni

V roku 2008 sa konali tri regionálne konzultácie so žiadateľmi pre 21 zástupcov organizácií. Okrem toho žiadatelia kontaktovali poverených zamestnancov IUVENTY a absolvovali osobné konzultácie.

V rámci informačných a školiacich aktivít sa uskutočnilo Školenie expertov pre programy ADAM, „Nalieváreň" - úvodné informačné stretnutie zástupcov podporených projektov v Bratislave, v Žiline a v Košiciach a viacero informačno-metodických seminárov k výzve programu ADAM 2 (pozri časť vzdelávanie a školenia).

Názov programu	Počet predložených žiadostí o dotáciu alebo finančný príspevok	Počet podporených žiadostí	Prerozdelená suma dotácií a finančných príspevkov celkom
Mládež v akcii	240	102	1.266.856,- EUR
ADAM	506	145	3.034.667,- EUR

Prieskumy a výskumy

Jednou z prioritných oblastí aktivít IUVENTY – Slovenského inštitútu mládeže je podpora zberu relevantných informácií o mladých ľuďoch a ich sprostredkovanie dôležitým subjektom, ktorí tvoria politiku voči mládeži.

Priama podpora výskumov

Prvá výzva na spoluprácu pri tvorbe výskumov z oblastí, kde nebolo dostatok informácií, bola vyhlásená v roku 2007. Bolo podporených prvých sedem výskumov, ktoré pokrývali tému participácie, voľného času a organizovanosti, mediálnej gramotnosti a i. Z týchto výskumov boli v roku 2008 vydané prvé publikácie:
Mládež – mesto – región. Aká je mládežnícka politika miest a samosprávnych krajov (Brozmanová - Gregorová A., Jusko P., Nemcová L. a i.);
Občiansky deficit mládeže. Politická a občianska participácia študentov na Slovensku (Macháček L.)
Ako sa „učíme" demokracii v škole (Macháček L.)
Ďalšie publikácie sa pripravujú na knižné vydanie v roku 2009.

V roku 2008 bola vyhlásená ďalšia výzva na spoluprácu a po dohode s Ministerstvom školstva SR (Odbor detí a mládeže) sa pripravuje desať výskumov z oblasti mládeže. Keďže jednoročné výskumné projekty sa ukázali nie vždy ako dostatočné na dokonalé spracovanie, projekty výskumov z roku 2008 je možné ukončiť do roku 2010. Témy nových výskumov: autonómia mládeže, komunitný život na sídliskách, sociálna a politická participácia vidieckej mládeže, vysokoškolská mládež, prvovoličské správanie, implementácia Dohovoru práv dieťaťa, intolerancia, násilie a extrémizmus u žiakov základných a stredných škôl a i. Priebeh a tvorba výskumov sa priebežne sleduje, výskumnícka skupina sa stretáva na spoločných podujatiach, projekty sa konzultujú a komentujú. Odborným garantom a konzultantom je prof. Ladislav Macháček. [1]

Správa o plnení spoločných cieľov v oblasti lepšieho poznania a porozumenia mládeže

Jednou z ostatných správ pre Európsku komisiu (predchádzajúce správy o informáciách, participácii a dobrovoľníctve mládeže) bola správa z oblasti lepšieho poznania a porozumenia mládeže. Cieľom správy bolo zhrnúť a analyzovať informácie, kde a ako sa realizuje výskum mládeže na Slovensku, aké je jeho prepojenie na tvorbu politiky, ako je výskum mládeže podporovaný a iné otázky. K tvorbe správy sa konala verejná konzultácia 17. septembra 2008.

Správa poukázala na to, že výskum mládeže na Slovensku čelí viacerým prekážkam ako sú rezortnosť výskumov, konkurenčný boj medzi inštitúciami, absencia tradície spolupráce, výskum nie podľa cieľovej skupiny, ale najmä z hľadiska vednej disciplíny, slabá propagácia výsledkov výskumov a i. V správe boli navrhnuté opatrenia na zlepšenie tejto situácie najmä v oblasti rozvoja stratégie výskumu, rozvoja inštitucionálnej podpory, sprehľadnenie a zosystematičnenie financovania a i. Celá správa je k dispozícii na www. iuventa.sk v časti Výskum (Správa o poznaní mládeže).

1 *V novembri 2008 sa skupina stretla na konferencii Mládež ako faktor sociálnej zmeny, ktorú organizovali Slovenská pedagogická spoločnosť pri SAV, Slovenská sociologická spoločnosť pri SAV, Slovenská spoločnosť pre regionálnu politiku pri SAV, Slovenská spoločnosť pre výskum mládeže v spolupráci s MŠ SR – odbor mládeže a IUVENTOU - Slovenským inštitútom mládeže a katedrou politológie FF UCM v Trnave.*

Odborné semináre a stretnutia

IUVENTA pokračuje aj v roku 2008 s podporou mladých výskumníčok a výskumníkov najmä prostredníctvom realizácie odborných seminárov k metodologickým otázkam výskumu mládeže (apríl 2008), ale aj s podporou sieťovania politikov, výskumníkov a mládeže (máj 2008 – regionálna politika voči mládeži).

K rozširovaniu poznatkov o mládeži prispel v roku 2008 aj vznik Medzirezortnej pracovnej skupiny, kde sa vytvorila platforma na vzájomnú výmenu informácií a strategickú koordináciu krokov v oblasti štátnej politiky voči mládeži (viac v časti Legislatíva a mládežnícka politika). Celkovo sa aktivít v oblasti podpory a rozvoja výskumu zúčastnilo 107 účastníkov.

Medzinárodné aktivity v oblasti výskumu mládeže

IUVENTA je aktívne zapojená do dvoch sietí, ktoré súvisia s výskumom mládeže a so zberom relevantných údajov. Európske znalostné centrum o politike mládeže tzv. EKCYP funguje už 4. rok ako spoločný produkt spolupráce Rady Európy a Európskej komisie v rámci programu Partnership. IUVENTA zabezpečuje zber údajov zo Slovenska v témach dobrovoľníctvo, informácie, výskum mládeže a participácia. Keďže Európska komisia sa zaviazala pripravovať Správy o mládeži každé tri roky, od roku 2008 EKCYP napomáha zberu údajov aj k ďalším štyrom témam: sociálna inklúzia, životný štýl a hodnoty, zamestnanosť mladých ľudí.

Európska sieť znalostí o mládeži pri Európskej komisii je zameraná na podporu aktívnych národných sietí medzi výskumom – politikou a reprezentáciou mládeže. Pracovná skupina sa snaží koordinovať a motivovať jednotlivé štáty ku konkrétnym aktivitám, ale aj vytvára priestor na komunikáciu medzi sieťami a Európskou komisiou alebo iniciuje spoločné porovnávacie štúdie a iné výskumné či prieskumné aktivity.

Dataarchív výskumov mládeže

Dataarchív výskumov mládeže (ďalej len Dataarchív www.vyskummladeze.sk) vznikol v roku 2006 a jeho cieľom je sprístupňovať výskumy z oblasti práce s mládežou, mládežníckej politiky alebo ďalších relevantných oblastí. V súčasnosti sa v Dataarchíve nachádza 24 výskumov. V roku 2008 sa rozšíril obsah Dataarchívu aj o časť Prieskumy (aktuálne 6 prieskumov), keďže sa časom ukázala potreba zverejňovať aj tieto typy informácií, ktoré majú význam najmä pre regionálnu a miestnu úroveň. Aj v roku 2008 bol Dataarchív priebežne aktualizovaný (informačné listy, anglické sumáre výskumov) a doplnený o nové výskumy na témy (výskumy sú kategorizované podľa roku vzniku, nie podľa roku pridania do Dataarchívu):

- Podpora práce s mladými ľuďmi na Slovensku,
- Neformálne vzdelávanie detí a mládeže,
- Čo si myslia mladí ľudia – ich voľný čas a aktívna účasť na živote spoločnosti,
- Možnosti využívania voľného času mládeže v meste a na vidieku,
- Situácia interných doktorandov na Slovensku,
- Mladiství s delikventnými formami správania a terciárna prevencia sociálnej kurately,
- Názory mládeže na obranu vlasti a armádu,
- Médiá a mediálna komunikácia mládeže,
- Kultúrno–umelecká edukácia a formovanie hodnotovej orientácie mládeže,
- Súčasné subkultúry mládeže,
- Politická a občianska participácia vysokoškolákov,
- OECD PISA 2006,
- Občianstvo ako sociálna zručnosť.

Podpora talentovanej mládeže

IUVENTA prispieva k identifikácii a podpore talentovanej mládeže prostredníctvom koordinácie predmetových olympiád a postupových súťaží, ktoré každoročne vyhlasuje pre žiakov základných a stredných škôl Ministerstvo školstva SR. Od roku 2008 sa v IUVENTE realizujú aj projekty Európa v škole, Talent v akcii. IUVENTA je naďalej sídlom Medzinárodného informačného centra chemickej olympiády.

Predmetové olympiády a postupové súťaže MŠ SR

Súťaže sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu, sú postupové a založené na dobrovoľnej účasti jednotlivcov, ale aj družstiev. Pre všetky kolá súťaží zabezpečuje IUVENTA, v spolupráci s odbornými komisiami, tvorbu a distribúciu súťažných úloh a zostavuje termíny všetkých kôl súťaží. Navyše, zabezpečuje priebeh celoštátnych kôl súťaží a výberových sústredení pred medzinárodnými súťažami.

V roku 2008 IUVENTA koordinovala nasledovné súťaže:

1. Biologická olympiáda
2. Chemická olympiáda
3. Matematická olympiáda
4. Olympiáda v informatike
5. Geografická olympiáda
6. Fyzikálna olympiáda
7. Turnaj mladých fyzikov
8. Pytagoriáda
9. Olympiáda v nemeckom jazyku
10. Olympiáda v anglickom jazyku
11. Olympiáda vo francúzskom jazyku
12. Olympiáda v ruskom jazyku
13. Olympiáda v španielskom jazyku
14. Olympiáda ľudských práv
15. Európa v škole (od 1. marca 2008)
16. Olympiáda zo slovenského jazyka a literatúry (od 1. apríla 2008)
17. Dejepisná olympiáda (od 1. októbra 2008)

Počas roka 2008 zabezpečila IUVENTA pre všetky súťaže 17 celoštátnych kôl, 13 sústredení pred medzinárodnými súťažami, 4 korešpondenčné semináre z matematiky a programovania pre študentov stredných škôl. Na 73 podujatiach sa zúčastnilo celkom 2 423 účastníkov.

V školskom roku 2007/2008 sa slovenskí žiaci zúčastnili 16 medzinárodných súťaží v 8 odbornostiach, na ktorých získali 13 zlatých, 18 strieborných a 24 bronzových medailí. Prehľad o úspechoch žiakov na medzinárodných súťažiach je zverejnený na www.olympiady.sk.

Ministerstvo školstva SR odmenilo úspešných žiakov, ale aj školy za mimoriadne úspechy ich žiakov a 373 základným a stredným školám rozdelilo sumu viac ako 542 268 €. Finančné prostriedky získali školy za najvyššie umiestnenie, ktoré žiaci dosiahli v celoštátnych kolách, na medzinárodných predmetových olympiádach a postupových súťažiach, za zapojenie sa do aktivít v rámci medzinárodných projektov a programov vyhlasovaných Európskou úniou.

Medzinárodné informačné centrum medzinárodnej chemickej olympiády

Každá medzinárodná olympiáda má svoje koordinačné centrum v niektorej z krajín sveta, ktoré sa pravidelne zúčastňujú medzinárodných olympiád. Chemická olympiáda má od roku 1994 svoje centrum na Slovensku a je začlenené do organizačnej štruktúry IUVENTY. V roku 2008 sústredilo MICMCHO svoju činnosť na zostavenie zbierky úloh všetkých 40. ročníkov MCHO. Zbierka bola vydaná v dvoch častiach aj na CD nosičoch a bude k dispozícii všetkým zúčastneným krajinám na 41. ročníku MCHO, ktorý sa uskutoční v roku 2009 vo Veľkej Británii. Viac informácií o činnosti centra nájdete na stránke www.icho.sk.

Európa v škole

je medzinárodný projekt spojený so súťažou, ktorá je určená deťom a mládeži vo veku 6 - 19 rokov. Projekt prebieha pod patronátom medzinárodných organizácií a realizuje sa v 36 krajinách Európy. Mottom 55. ročníka projektu Európa v škole, ktorý prebiehal v školskom roku 2007/2008, bol **„INTERKULTÚRNY DIALÓG"**. Mottom 56. ročníka súťaže Európa v škole pre školský rok 2008/2009 je **„Heuréka! Nápady pre Európu".**
Podľa štatistických údajov sa v školskom roku 2007/2008 do rôznych aktivít projektu Európa v škole zapojilo spolu 17 256 žiakov, študentov a školských kolektívov z 819 škôl - všetkých typov a stupňov, zo školských zariadení a centier voľného času na väčšine územia Slovenskej republiky. Projekt Európa v škole má aj svoju internetovú súťaž Internet Award Scheme Europe @t School, do ktorej sa zapojilo v minulom školskom roku 5 slovenských škôl.

V termíne 10. – 14. mája 2008 sa uskutočnil 3. medzinárodný seminár „Kultúra rôznorodostí – rôznorodosť kultúr", na ktorom sa zúčastnilo 46 účastníkov zo siedmich štátov Európy. Cieľom seminára bolo definovať a interpretovať kultúru rôznorodostí ako výraz bohatstva spoločnosti, iniciovať a podporiť vznik nových partnerstiev, ktoré budú v budúcnosti spolupracovať na spoločných medzinárodných projektoch.

„Diskusné fórum k viacjazyčnosti v EÚ" sa uskutočnilo v Bratislave 23. októbra 2008 za účasti 80 účastníkov. V EÚ je nevyhnutné začať otvorene diskutovať nielen o širokej viacjazyčnosti, uľahčení štúdia cudzích jazykov na základe najlepších skúseností, dodržiavaní jazykových práv, ale najmä o novej demokratickej a efektívnej jazykovej politike EÚ.
Pri príležitosti 60. výročia prijatia Všeobecnej deklarácie ľudských práv, zrealizovala IUVENTA v spolupráci s Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky a Domom Európy v Bratislave konferenciu pod názvom „Nové etické a sociálne výzvy". Konferencia sa uskutočnila 11. 12. 2008 a zúčastnilo sa jej 124 účastníkov. Cieľom konferencie bolo zhodnotenie historického a morálneho významu Všeobecnej deklarácie ľudských práv.

Talent v akcii

Je projekt podporený z finančných prostriedkov Agentúry pre vedu a od 1. apríla 2008 ho realizuje IUVENTA. Cieľom je podchytiť a aktivizovať mladé talenty, motivovať a zvýšiť odbornosť talentovanej mládeže modernejšou formou vzdelávania, nad rámec učebných osnov, organizovať odborné semináre a camp-y pre talentovanú mládež, porovnať vedomosti účastníkov v medzinárodnom meradle a celkovo popularizovať vedu medzi mladými ľuďmi.

Medzinárodné informatické sústredenie

Medzinárodné informatické sústredenie pred Medzinárodnou informatickou olympiádou (IOI) sa koná pre postupujúcich žiakov na IOI zo Slovenska, Českej republiky a Poľska. Medzinárodné informatické sústredenie sa uskutočnilo 22. – 28. 6. 2008 v Danišovciach. Cieľom sústredenia bolo hľadať spoločné prieniky v riešení úloh pre postupujúcich žiakov z týchto troch krajín.

Letný camp „Talent v akcii 2008"

V rámci projektu na podporu talentovanej mládeže **Talent v akcii**, ktorý organizuje IUVENTA, sa v lete 2008 uskutočnil letný odborný camp pod názvom **„Talent v akcii 2008"** s odbornosťami matematika a informatika. Odborný camp sa konal 6. – 12. júla 2008 v Belušských Slatinách a jeho cieľom bolo hľadať spoločné prieniky a zvoliť vhodný model doplňovania týchto odborností ako aj jednotlivých prednášok a odborných aktivít.

Odborné semináre z matematiky a informatiky

V rámci podpory talentovanej mládeže sa uskutočnili v novembri 2008 informačno - odborné semináre pre talentovanú mládež. Celkovo sa uskutočnili štyri semináre, vždy pre dva kraje spoločne, a to v Kysaku, Rimavskej Sobote, Bratislave a v Žiline. Podujatia boli určené na zvýšenie informovanosti s cieľom motivovať talentovaných žiakov v ďalších aktivitách na podporu talentovanej mládeže v odbornostiach matematika a informatika.

Legislatíva a mládežnícka politika

Rok 2008 bol z hľadiska nových legislatívnych dokumentov jedným z historicky najbohatších. V septembri vstúpil do platnosti Zákon o podpore práce s mládežou (282/2008 Zb.), ktorý pokryl dlhodobo „biele" miesta v oblasti práce s mládežou a mládežníckej politiky. Ministerstvo školstva – Odbor mládeže a IUVENTA koordinovali prípravu a konzultácie spojené s prijímaním zákona.

Zákon o podpore práce s mládežou definuje termíny a subjekty ako neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, funkciu mládežníckeho vedúceho, mladého vedúceho, pracovníka s mládežou, zavádza systém akreditácie vzdelávacích programov v práci s mládežou, stanovuje pravidlá, povinnosti pri hosťovaní mládežníckeho dobrovoľníka a stanovuje pravidlá pri štátnej podpore práce s mládežou.

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže pripravila aj podklady k dokumentu Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej republike na roky 2008 – 2013 (ďalej len Koncepcia štátnej politiky). Tento koncepčný materiál bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 184 z 26. marca 2008. Kľúčové oblasti definujú ciele, princípy, prioritné oblasti pôsobnosti štátu, samosprávy a iných subjektov vo vybraných oblastiach života detí a mládeže. Tiež pomenúvajú základné úlohy štruktúr, podieľajúcich sa na ich vykonávaní a popisujú kroky, ktoré zabezpečia ich efektívne napĺňanie.

Z Koncepcie štátnej politiky vyplynula povinnosť zabezpečiť stretávanie Medzirezortnej skupiny, ktorej hlavné poslanie je vytvoriť platformu na koordináciu štátnej politiky voči mládeži, prijímanie spoločných postupov a rozhodnutí a diskusiu medzi politikmi na národnej, regionálnej či miestnej úrovni, zástupcami mládeže a predstaviteľmi výskumu. Medzirezortná skupina sa stretla v roku 2008 za účelom prípravy Akčného plánu na roky 2008 – 2009. Funkciu tajomníka Medzirezortnej skupiny zabezpečuje IUVENTA.

Výchova k ľudským právam

Začiatok roka 2008 sa niesol v znamení záverečných aktivít celoeurópskej mládežníckej kampane za ľudské práva, rozmanitosť a participáciu Každý iný, všetci rovní v 48 krajinách Európy. Na Slovensku bola kampaň ukončená februárovou konferenciou Kampaň končí, ale téma ostáva. Workshopy záverečnej konferencie položili základ ďalším aktivitám v oblasti výchovy mladých ľudí k ľudským právam: rozvoj metodiky Živých knižníc, tvorba siete organizácií pôsobiacich v oblasti ľudských práv a podpora šírenia manuálu Kompas na Slovensku.

Živé knižnice

Po úspešnom overení metódy Živých knižníc, nástroja na búranie stereotypov a predsudkov, v praxi, bola zostavená a vydaná publikácia Živé knihy- nechajme knihy rozprávať. Publikácia slúži ako metodická pomôcka pri príprave a realizácii Živých knižníc. Súčasťou podpory šírenia metódy Živých knižníc bola vzdelávacia aktivita metodický seminár k Živým knižniciam. Výstupom metodického semináru bola, okrem spolupráce na Živých knižniciach, prezentácia tejto účinnej metódy na národných a medzinárodných seminároch pre pracovníkov s mládežou. Celkovo IUVENTA v priebehu roka 2008 pripravila, prípadne spolupracovala pri príprave a realizácii piatich Živých knižníc, a to na témy: dobrovoľníctvo, miestne iniciatívy znevýhodnenej mládeže, medzinárodné aktivity mladých ľudí, ľudské práva.

Kompas na Slovensku

Manuál Kompas je príručka Rady Európy, vydaná ako metodická podpora pri výchove mládeže k ľudským právam. V priebehu prvého polroka 2008 bol vydaný slovenský preklad manuálu v printovej i elektronickej podobe. Na podporu šírenia informácií o Kompase IUVENTA pripravila propagačné a informačné materiály, ktoré boli distribuované na školy a počas vzdelávacích aktivít IVUENTY aj jej partnerom v oblasti výchovy mládeže k ľudským právam.

Multiplikátori Kompasu

V roku 2008 sa IUVENTA úspešne uchádzala o grant Rady Európy ako inštitúcia v krajine, ktorá vydáva preklad manuálu Kompas. Nasledovne v spolupráci s Nadáciou Milana Šimečku pripravila národný tréning multiplikátorov Kompasu, výstupom ktorého bolo 24 vytrénovaných multiplikátorov z ôsmych regiónov Slovenska, schopných šíriť informácie o Kompase, pripravovať a realizovať vzdelávacie aktivity využívania Kompasu v praxi. Celkovo v období september – december multiplikátori uskutočnili 34 vzdelávacích aktivít ku Kompasu, 27 informačných vstupov o Kompase a medializovali Kompas v 14 regionálnych printových a 4 televíznych médiách.

Sieť organizácií a inštitúcií aktívnych v oblasti výchovy mládeže k ľudským právam

Vytvorenie Siete inicioval jeden z workshopov záverečnej konferencie Kampaň končí, ale téma ostáva, kde pozvaní zástupcovia identifikovali potreby vytvorenia aktívnej a kvalitatívne prospešnej siete v oblasti výchovy mládeže k ľudským právam. S odstupom niekoľkých týždňov IUVENTA oslovila otvorenou výzvou i individuálnymi stretnutiami aktívne inštitúcie a organizácie s celoslovenskou pôsobnosťou s návrhom vytvorenia Siete organizácií k ľudským právam. Cieľom siete bola výmena skúseností, odborníkov a informácií o uskutočnených i pripravovaných projektoch, programoch a aktivitách, ktoré svojou inovatívnosťou môžu skvalitniť výchovu mládeže k ľudským právam. V roku 2008 sa celkovo uskutočnili dve stretnutia Siete, do ktorej sa zapojilo 11 organizácií a inštitúcií (Kancelária verejného ochrancu práv, OZ Misia mladých, CVČ Junior, Nadácia otvorenej spoločnosti, Slovenské národné stredisko pre ľudské práva, Nadácia Milana Šimečku, Slovenská televízia, Zebra- OZAS, SAIA, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, IUVENTA- Slovenský inštitút mládeže).

Informácie pre mládež

EURODESK predstavuje európsku informačnú sieť, ktorej úlohou je poskytovať informácie a rady týkajúce sa mladých ľudí a všetkých tých, ktorí s nimi pracujú. Eurodesk sumarizuje a sprehľadňuje európske informácie tak, aby boli zrozumiteľnejšie pre určené skupiny.
Sieť Eurodesk Slovensko pravidelne zverejňovala a aktualizovala informácie z oblastí: grantové programy EÚ, národné grantové programy, mobilita, štúdium, stáže, práca, dobrovoľníctvo, sociálne začlenenie, atď. prostredníctvom webovej stránky www.eurodesk.sk

a distribuovala tieto informácie prostredníctvom distribučných listov spolupracujúcim partnerom a registrovaným koncovým užívateľom. Sieť Eurodesk Slovensko administrovala taktiež Európsky portál pre mládež, kde zabezpečila preklad aktuálnych informácií z anglického do slovenského jazyka (a naopak), ako aj servis zverejňovania a aktualizácie odkazov na webové stránky a informačné zdroje venujúce sa oblasti práce s mládežou a politiky mládeže na národnej a regionálnej úrovni.

Za účelom rozširovania siete Eurodesk bolo pre záujemcov poskytnuté školenie zamerané na informačnú činnosť siete Eurodesk a využívanie dostupných informačných nástrojov a druhé školenie zamerané na zlepšenie komunikačných zručností. V spolupráci so sieťou Eurodesk Česká republika, bolo pre zástupcov regionálnych pobočiek zorganizované školenie zamerané na školiaci modul SYTYKIA – podpora štruktúrovaného dialógu, ktorého výstupom bolo viac ako 40 zorganizovaných SYTYKIA stretnutí pre žiakov stredných škôl na regionálnej úrovni.

Sieť Eurodesk propagovala svoj servis, ako i Európsky portál pre mládež (EYP) rôznymi spôsobmi a formami:

- prezentácia siete Eurodesk na podujatiach: oslavy Dňa Európy, stretnutie centier Europe Direct, projekt www.zodpovedne.sk, Európsky týždeň mládeže, Matičné dni a i.,
- prezentácia siete Eurodesk a EYP prostredníctvom regionálnych pobočiek na SYTYKIA stretnutiach organizovaných na základných a stredných školách a informačných podujatiach určených širokej verejnosti,
- on-line inzercie a umiestnenie banerov na rôznych stránkach,
- pravidelné zasielanie noviniek z oblasti politiky mládeže na európskej a národnej úrovni,
- pravidelná distribúcia výziev o nadviazanie partnerstva organizáciám pôsobiacim na národnej/regionálnej/miestnej úrovni a sprostredkovanie možností medzinárodnej spolupráce.

Medzinárodná spolupráca

Aktivity v rámci programu Mládež v akcii

Veľkú časť medzinárodných aktivít IUVENTY realizuje jedno z oddelení IUVENTY – Oddelenie mobility mládeže, kde sídli aj Národná agentúra programu Mládež v akcii. Národná agentúra v rámci tzv. plánu medzinárodnej spolupráce a školiacich aktivít pripravuje medzinárodné školenia na Slovensku alebo vysiela vhodných záujemcov do zahraničia. Aj keď primárne tieto aktivity smerujú priamo ku skvalitneniu projektov podávaných v rámci tohto grantového programu, mnohé z aktivít majú pridanú hodnotu v ďalšom vzdelávaní v téme participácia, rozvoj dobrovoľníctva, podpora informácií pre mládež, projektového manažmentu a pod.

Modul Školenia školiteľov programu Mládež v akcii so zameraním na región V4 bol zostavený v kombinácii školenia a praktického výstupu. Školenie bolo orientované na podporu školiteľských zručností na medzinárodnej úrovni s prihliadnutím na kritériá a výzvy v procese interkultúrneho učenia a zúčastnilo sa ho celkovo 17 školiteľov zo Slovenska, Poľska, Maďarska a Českej republiky.

Jedným z výstupov školenia školiteľov V4 bola aktivita „Let´s learn together", ktorá sa uskutočnila v júni 2008 v Košiciach. Hlavné ciele školenia boli zamerané na inklúziu rómskych obyvateľov a poukázanie na možnosti spolupráce s majoritnou časťou obyvateľstva, najmä v rámci možností programu Mládež v akcii. Školenia sa zúčastnilo celkovo 20 pracovníkov s mládežou zo Slovenska, Českej Republiky, Nemecka, Fínska, Maďarska, Talianska, Litvy, Nórska, Poľska a Kosova.

Ďalším medzinárodným školením hosťovaným na Slovensku bolo školenie „Stairways to Recognition" zamerané na uznanie neformálneho vzdelávania. Hlavné ciele súviseli najmä s navrhnutím stratégie uznania neformálneho vzdelávania v práci s mládežou a s využitím YOUTHPASSu v praxi. Školenie sa konalo v apríli 2008 v Pezinku a zúčastnilo sa ho celkovo 23 pracovníkov s mládežou zo Slovenska, Belgicka, Holandska, Estónska, Rakúska a Maďarska.

S nadväznosťou na školenia zamerané na podporu komunikačných a informačných zručností pracovníkov s mládežou sa v júni 2008 konalo školenie „ADD IT (Advanced English and IT skills)" v Čadci, kde sa zúčastnilo celkovo 11 účastníkov zo Slovenska, Maďarska a Českej republiky.

Medzinárodné školenie „GET IN NET" (október 2008, Pezinok) bolo zamerané na projektový manažment a podporu vytvárania sietí v rámci nadnárodných iniciatív programu Mládež v akcii. Školenia sa zúčastnilo celkovo 17 mladých ľudí zo Slovenska, Belgicka, Portugalska, Španielska, Holandska, Poľska, Rakúska, Rumunska a Litvy, ktorí mali skúsenosť s mládežníckou iniciatívou na národnej úrovni.

Na zahraničné študijné návštevy a tréningy súvisiace s témou participácie mladých ľudí a podporou medzinárodnej mobility, bolo vyslaných 30 účastníkov z radov pracovníkov s mládežou, mládežníckych vedúcich alebo mladých vedúcich – aktivistov.

Otvorená metóda koordinácie - spolupráca

Pri uplatňovaní zásad otvorenej metódy koordinácie (ďalej OMK) je jedným z dôležitých elementov tzv. peer learning. Ide o vzájomné informovanie a vzdelávanie zástupcov jednotlivých členských štátov v stanovených témach. V rokoch 2007 – 2008 sa na niekoľkých stretnutiach riešila téma participácie mládeže s nedostatkom príležitostí, ktorá vyvrcholila celoeurópskou konferenciou v marci 2008. Ministerstvo školstva delegovalo do pracovnej skupiny zástupkyňu IUVENTY.

EAICY

Európska asociácia inštitúcií neformálneho vzdelávania detí a mládeže funguje od roku 1991 a IUVENTA je jej aktívnym členom. EAICY organizuje viaceré aktivity ročne od konferencií, seminárov, súťaží, rôznych projektov a pod. V roku 2008 sa predsedníctvo EAICY stretlo na Slovensku a Viliam Michalovič sa stal generálnym sekretárom tejto organizácie. V roku 2005 vyšla zaujímavá štúdia o neformálnom vzdelávaní, ktorú iniciovala a realizovala táto sieť (www.eaicy.org).

Bilaterálne dohody o spolupráci v oblasti mládeže

Hoci Slovenská republika má podpísané viaceré bilaterálne dohody, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže v roku 2008 spolupracovala len na aktivitách s Belgickom (Flámska komunita) a Maďarskom. IUVENTA propagovala študijnú návštevu v Belgicku a zúčastnila sa strategického plánovania ďalšej spolupráce s Maďarskom.

Uznanie neformálneho vzdelávania v práci s mládežou

Práci s mládežou sa na Slovensku venuje veľká skupina ľudí – profesionálne alebo ako dobrovoľníci, ktorí vedú deti a mládež k získaniu rôznych kompetencií, nehovoriac o ich výchovnom pôsobení a prevencii. Napriek tomu je spoločenské hodnotenie tejto oblasti nízke a nedostatočné. Aj preto sa IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže rozhodla aktívnejšie pôsobiť v tejto oblasti.

Stretnutia pracovnej skupiny expertov k uznaniu neformálneho vzdelávania:

V roku 2008 vznikla iniciatíva UZNANIE zameraná na zviditeľnenie práce s mládežou a jej propagáciu ako prostriedku neformálneho vzdelávania. Od apríla 2008 IUVENTA vytvára priestor na stretávanie a aktivity pracovnej skupiny zloženej z odborníkov pôsobiacich v oblasti mládežníckej politiky, ktorí majú skúsenosti s priamou prácou s mladými ľuďmi. Tvoria ju zástupcovia Rady mládeže Slovenska, Centier voľného času a Regionálnych centier mládeže, Ministerstva školstva SR, OZ Žabky, MO PLUSKO, Nadácie pre deti Slovenska. Cieľom stretnutí je „naštartovať" proces a celkový systém uznania práce s mládežou, ktorý povedie k akceptácii nadobudnutých zručností a kompetencií dobrovoľníkov, pracovníkov s mládežou a v neposlednom rade aj mladých ľudí, ktorí sa priamo do aktivít zapájajú.

Školenie Neformálne (m)učenie a YOUTHPASS

Školenie organizované Národnou agentúrou programu Mládež v akcii, ktorého cieľom je predstavenie a objasnenie neformálneho vzdelávania v praxi, metód neformálneho vzdelávania a predstavenie smerov a filozofií, ktoré vedú k uznaniu neformálneho vzdelávania. Zároveň je to priestor na prezentáciu YOUTHPASSu ako nástroja na vlastnú sebareflexiu pri získavaní zručností a schopností počas aktivít s prvkami neformálneho vzdelávania. Týchto školení sa zúčastnilo 48 záujemcov.

Partnerstvá a spoločné projekty

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže v roku 2008 posilnila svoju spoluprácu na spoločných aktivitách so svojimi partnermi:

- Informačnou kanceláriou Európskeho parlamentu,
- Zastupiteľstvom Európskej komisie na Slovensku,
- Úradom vlády Slovenskej republiky – Oddelenie Európskych záležitostí,
- sieťou Europe Direct,
- Regionálnymi centrami mládeže.

Spoločne pripravili najmä oslavy pri príležitosti Dňa Európy a podujatia v rámci Európskeho týždňa mládeže (ETM) na regionálnej a miestnej úrovni. V partnerstve s ALLIANZ – Slovenská poisťovňa sa počas ETM pripravilo aj sedem krajských stretnutí, kde sa zúčastnilo takmer 900 mladých ľudí. Okrem informácií o možnostiach, ktoré poskytuje Európska únia sa mohli dozvedieť o národných a regionálnych príležitostiach, prejaviť svoju iniciatívu a aktivitu, vyskúšať si rôzne aktivity a pod.

Rómsky inštitút, Konto ORANGE a IUVENTA realizovali pilotný projekt na podporu rómskeho komunitného dobrovoľníctva pod názvom Veľký brat/sestra. Program je postavený na dvoch základných pilieroch - podpora a rozvoj dobrovoľníctva pri práci s rómskymi deťmi a mládežou a podpora inklúzie rómskych detí a mládeže do spoločnosti. Princípom programu je vytvorenie dlhodobého individuálneho vzťahu medzi dobrovoľníkom a dieťaťom. Odtiaľ pochádza názov programu - dobrovoľník sa stáva „veľkým bratom", „veľkou sestrou" konkrétnemu dieťaťu. V prvom roku sa program pilotne spustil v troch regiónoch – Banskej Bystrici (Rimavská Sobota), v Prešove a Košiciach. Pilotné overovanie Programu bude ukončené v roku 2011.

Edukačný portál www.skolaplus.sk je spoločný projekt metodicko – pedagogických centier v Prešove, Bratislave a Trenčíne, Slovenskej rady rodičovských združení a IUVENTY. Výsledkom je spoločný internetovský portál, kde je priestor na výmenu informácií, názorov a príkladov dobrej praxe z oblasti vzdelávania. Portál slúži učiteľom, rodičom a mladým ľuďom. IUVENTA je garantom časti portálu „MLÁDEŽ" a témy, ku ktorým mladí ľudia uverejňujú svoje príspevky, sa týkajú problematiky žiackych školských rád, života škôl po vyučovaní, mobility študentov, ale aj otázok vzťahov medzi rovesníkmi, rodičmi, učiteľmi. Projekt sa ukončil v novembri 2008 záverečnými konferenciami a vydaním Príručky dobrých príkladov (články z portálu).

Výzvy pre rok 2009

Hlavnou výzvou na rok 2009 je dostať do povedomia verejnosti základné legislatívne materiály (Zákon o podpore práce s mládežou, Kľúčové oblasti a akčné plány štátnej politiky voči mládeži v Slovenskej republike) a nastaviť systém tak, aby vytváral stimulujúce prostredie spolupráce medzi rôznymi aktérmi v oblasti práce s mládežou a mládežníckej politiky. IUVENTA v úzkej spolupráci s Ministerstvom školstva - Odborom detí a mládeže pripravuje všetky podklady a podmienky na začatie práce Akreditačnej komisie pre špecializované činnosti v práci s mládežou a na nastavenie systému evidencie dobrovoľníkov.

V roku 2010 sa bude po prvýkrát prezentovať v parlamente Správa o mládeži. Je to komplexná správa o živote, postavení a potrebách mladých ľudí žijúcich na Slovensku a odpočet aktivít a opatrení v rámci štátnej politiky, ale aj iných aktérov. Príprava takejto komplexnej správy nie je jednoduchá a rozhodujúcu koordinačnú úlohu tu zastáva aj Medzirezortná pracovná skupina, kde sa vytvára priestor na aktívnu komunikáciu, koordináciu prípravy správy, ale aj návrh ďalších opatrení.

Príprava Správy o mládeži nie je samoúčelná. Správa by mala pozostávať z informácií zo všetkých úrovní, ale sprievodné aktivity majú napomáhať aj skvalitňovaniu a ďalšiemu rozvoju celej oblasti. Regionálne okrúhle stoly poskytnú nielen priestor na diskusiu o postavení a živote mladých ľudí v jednotlivých regiónoch Slovenska, ale aj na propagáciu rozvoja regionálnych a miestnych koncepcií práce s mládežou, prezentovanie noviniek a zmien v štátnej aj európskej politike a sieťovanie subjektov v atmosfére spolupráce a vzájomnej podpory.

Rok 2009 má všetky predpoklady vojsť aj do európskych dejín mládežníckej politiky. Ešte v žiadnej krajine Európskej únie nebol zatiaľ podporený národný program zameraný na neformálne vzdelávanie. Príprava národného programu k ďalšiemu vzdelávaniu osôb kľúčových pre prácu s mládežou môže byť teda prelomovou nielen pre Slovensko.

Na záver

Nezabudnite, že bez systematickej a modernej práce s mládežou by na Slovensku chýbalo niečo podstatné. Pridajte sa k nám!

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže

Zaujímavé čísla a informácie z IUVENTY za rok 2008

- 20 typov rôznych vzdelávacích aktivít navštívilo 2721 účastníkov.
- Najviac zastúpená skupina mládežníckych vedúcich, ktorí sa zúčastnili vzdelávacích aktivít bola vo veku 40 – 49 rokov (298 účastníkov) a 30 – 34 (288 účastníkov).
- Najväčší záujem bol o matematickú, biologickú a geografickú olympiádu.
- Najmladšou olympiádou je Olympiáda zo slovenského jazyka (uskutočnil sa jej prvý ročník) a najstaršou je matematická olympiáda, ktorej prvý ročník sa konal v roku 1951.
- V regiónoch pracovalo 9 regionálnych konzultantov programu Mládež v akcii a 8 pobočiek Eurodesku.
- V IUVENTE pracovalo 54 zamestnancov, z toho 19 zabezpečovalo odborné činnosti.
- V programe Mládež v akcii bolo najviac schválených projektov (36) v rámci akcie Európska dobrovoľnícka služba.
- Najčastejšou témou projektov grantovej schémy MŠ SR ADAM bola téma dobrovoľníctva mládeže.
- V rámci Európskeho týždňa mládeže sa do ankety organizovanej v spolupráci s ALLIANZ – Slovenská poisťovňa k budúcim prioritám európskej politiky vyjadrilo viac ako 16 000 mladých ľudí.
- 14 „veľkých bratov" a „veľkých sestier" aktívne pracovalo s 18 rómskymi deťmi vo veku 11-13 rokov.

Financovanie IUVENTY v roku 2008

Rozpočet organizácie v tis. Sk

Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie	**87 114**
Prevádzkové dotácie - bežné transfery (681)	29 530
Výnosy z kapitálových transferov (682)	8 257
Výnosy z bežných transferov od EÚ (685)	10 546
Výnosy z bežných transferov od iných subjektov mimo V.S. (687)	120
Tržby za predaj služieb (602)	25 422
Kurzové zisky (663)	8 118
Náhrady škôd (672)	193
Ostatné výnosy (648)	4 390
Zúčtovanie zákonných rezerv z prev. činnosti (652)	538
Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie	**87 111**
Spotrebované nákupy (50)	10 243
Služby (51)	28 762
Osobné náklady (52)	26 995
Iné náklady (53+54+55+56+59)	21 111
Hospodársky výsledok	**+ 3**

Hodnotenie a analýza vývoja organizácie

Prehľad o zdrojoch financovania (v tis. Sk):

	2004	2005	2006	2007	2008
Bežný transfer	28 049	22 979	38 312	29 433	28 565
Kapitálový transfer	1 500	1 680	7 300	9 000	9 000
CELKOM zo štátneho rozpočtu	29 549	24 659	45 612	38 433	37 565

Prehľad o nákladoch a výnosoch (v tis. Sk):

	2004	2005	2006	2007	2008
Náklady	51 033	49 663	75 856	89 420	87 111
Vlastné výnosy	25 782	26 272	41 869	53 233	25 422
Osobné náklady	21 784	21 904	24 334	26 755	26 995

Viac informácií o financovaní organizácie sa dozviete na www.iuventa.sk v časti Výročné správy.

Kontakt

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže
Búdková 2
811 04 Bratislava I
Tel. 02 / 5929 6112, fax: 02 / 5929 6123
iuventa@iuventa.sk
www.iuventa.sk

IUVENTA spravuje budovu na Karloveskej ulici č. 64 v Bratislave, ktorá ponúka:

✓ 4 seminárne miestnosti s kapacitou do 55 osôb,
✓ Veľké divadlo s kapacitou 316 sedadiel,
✓ Malé divadlo s kapacitou 35 sedadiel,
✓ 2 pohybové sály so zrkadlovou stenou s kapacitou 20 a 30 osôb,
✓ plaváreň (25 m bazén s kapacitou max. 50 osôb) a saunu.

V uvedených priestoroch je verejnosti k dispozícii bufet, fitnes centrum, solárium a masáže.

Kontakt pre objednávky:

IUVENTA – oddelenie služieb zákazníkom
Karloveská 64
842 58 Bratislava IV.
Tel. 02 / 6025 3651; 6025 3633; 6025 3634
Fax 02 / 6025 3123
servis@iuventa.sk
www.iuventa.sk

GR pre vzdelávanie a kultúru

Program Mládež v akcii

Talent v akcii

Projekt na podporu talentovanej mládeže

eurodesk